

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 131/12
Luxembourg, 16. oktobra 2012

Sodba v zadevi C-364/10
Madžarska proti Slovaški

Slovaška s tem, da predsedniku Madžarske ni dovolila, da vstopi na njeno ozemlje, ni kršila prava Unije

Okoliščina, da državljani Unije opravljajo funkcije voditelja države, lahko upraviči omejitev izvrševanja pravice do prostega gibanja na podlagi mednarodnega prava

Predsednik Madžarske, László Sólyom, bi moral na podlagi povabila združenja s sedežem na Slovaškem 21. avgusta 2009 potovati v slovaško mesto Komárno, da bi se udeležil slovesnosti ob odkritju kipa svetega Štefana. Na Madžarskem je namreč 20. avgust nacionalni praznik v spomin na svetega Štefana, ustanovitelja in prvega kralja države Madžarske. Po drugi strani je 21. avgust za Slovaško občutljiv datum, saj so 21. avgusta 1968 oborožene sile petih držav Varšavskega pakta, katerih del so bile tudi madžarske čete, vdrle v Socialistično republiko Češkoslovaško.

Po obsežnejšem diplomatskem komuniciranju med veleposlaništvoma teh držav članic glede načrtovanega obiska predsednika Madžarske je nazadnje slovaško zunanje ministrstvo 21. avgusta 2009 veleposlaniku Madžarske v Slovaški republiki poslalo verbalno noto, v kateri je predsedniku Madžarske prepovedalo vstop na slovaško ozemlje. V tej noti je bila ta prepoved utemeljena med drugim s sklicevanjem na Direktivo 2004/38¹ o prostem gibanju v Evropski uniji.

Predsednik Sólyom je bil na poti na Slovaško seznanjen z vsebino te note ter je na meji potrdil njeno prejetje in se odločil, da ne bo vstopil na ozemlje te države članice.

Madžarska je presodila, da njenemu predsedniku na podlagi direktive ni bilo mogoče prepovedati vstopa na slovaško ozemlje, in je od Komisije zahtevala, naj zoper Slovaško pred Sodiščem sproži postopek zaradi neizpolnitve obveznosti. Komisija pa je menila, da se pravo Unije ne uporablja za obiske voditelja države članice na ozemlju druge države članice in da zatrjevana neizpolnitev obveznosti v teh okoliščinah ni utemeljena.

Madžarska je potem sama pri Sodišču zoper Slovaško² vložila tožbo zaradi neizpolnitve obveznosti, kot to dovoljuje Pogodba.³ Komisija se je odločila za intervencijo v postopku na strani Slovaške.

V današnji sodbi je Sodišče ugotovilo, da je L. Sólyom, ki ima madžarsko državljanstvo, državljani Unije, kar mu daje pravico do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic.

Vendar je Sodišče opozorilo, da se pravo Unije razlaga glede na upoštevna pravila mednarodnega prava, saj je to pravo del pravnega reda Unije in zavezuje njene institucije. V tem kontekstu je Sodišče opozorilo, da na podlagi pravil mednarodnega občega običajnega prava in pravil večstranskih konvencij voditelj države v mednarodnih odnosih uživa poseben status, ki zajema

¹ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2004/38/ES z dne 29. aprila 2004 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, ki spreminja Uredbo (EGS) št. 1612/68 in razveljavlja Direktive 64/221/EGS, 68/360/EGS, 72/194/EGS, 73/148/EGS, 75/34/EGS, 75/35/EGS, 90/364/EGS, 90/365/EGS in 93/96/EEC (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 5, str. 46).

² Šele šestič v zgodovini evropskega združevanja je država zoper drugo državo neposredno vložila tožbo zaradi neizpolnitve obveznosti. Le tri od prejšnjih petih zadev so se končale s sodbo (Francija proti Združenemu kraljestvu, [141/78](#), Belgija proti Španiji, [C-388/95](#), glej tudi sporočilo za medije št. [36/2000](#), in Španija proti Združenemu kraljestvu, [C-145/04](#), glej tudi sporočilo za medije št. [70/06](#)).

³ Člen 259 PDEU.

zlasti privilegije in imuniteto. Zato prisotnost voditelja države na ozemlju druge države tej nalaga obveznost, da osebi, ki opravlja to funkcijo, zagotovi zaščito, in to neodvisno od tega, za kakšno vrsto prisotnosti na ozemlju gre.

Status voditelja države je torej posebnost, ki izhaja iz dejstva, da je urejen z mednarodnim pravom, zaradi česar njegovo ravnanje na mednarodni ravni, kot je njegova prisotnost v tujini, spada na področje uporabe tega prava, zlasti prava diplomatskih odnosov. Takšna posebnost osebo, ki uživa tak status, razlikuje od vseh drugih državljanov Unije, tako da za vstop te osebe na ozemlje druge države članice ne veljajo enaki pogoji kot za druge državljane.

Zato okoliščina, da državljan Unije opravlja funkcije voditelja države, lahko upraviči omejitev izvrševanja pravice do gibanja, ki mu jo daje pravo Unije,⁴ na podlagi mednarodnega prava. Sodišče je ugotovilo, da pravo Unije Slovaški ni nalagalo, da predsedniku Madžarske zagotovi vstop na njeno ozemlje.

Poleg tega okoliščina, da se je Slovaška napačno sklicevala na Direktivo 2004/38 kot pravno podlago za prepoved vstopa predsedniku Madžarske na njeno ozemlje, ne predstavlja zlorabe prava v smislu sodne prakse Sodišča.

V teh okoliščinah je **Sodišče tožbo Madžarske v celoti zavrnilo.**

OBVESTILO: Tožbo zaradi neizpolnitve obveznosti lahko zoper državo članico, ki ni izpolnila obveznosti iz prava Unije, vložijo Komisija ali druga država članica. Če Sodišče ugotovi, da obveznosti niso bile izpolnjene, mora ta država članica v kar najkrajšem času sprejeti ukrepe, potrebne za izvršitev sodbe.

Če Komisija meni, da država članica ni sprejela ukrepov, potrebnih za izvršitev sodbe, lahko vložijo novo tožbo, s katero zahteva naložitev denarnih sankcij. Če pa Komisija ni bila obveščena o ukrepih za prenos direktive, lahko Sodišče na predlog Komisije sankcije naloži že v prvi sodbi.

Neuradni dokument za medije, ki ne zavezuje Sodišča.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletni strani CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Posnetki z razglasitve sodbe so na voljo na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106

⁴ Člen 21 PDEU in Direktiva 2004/38.